

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 752
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 18 juni 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Nieuwe nationale en landschapsparken - Stand van zaken

In het regeerakkoord en de beleidsnota van de minister werd opgenomen dat er vier nationale parken, naast het reeds bestaande Nationaal Park Hoge Kempen zouden worden gerealiseerd. Daarnaast werd ook gesteld dat er werk zou worden gemaakt van landschapsparken.

Het is echter windstil m.b.t. het realiseren van de nationale parken. Het planproces is onduidelijk. En het is onduidelijk volgens welke criteria zal worden bepaald of een gebied of project een nationaal park kan worden en welke criteria zullen worden gebruikt om te bepalen wanneer een gebied kan uitgroeien tot een landschapspark.

Op basis van voorbeelden in onze buurlanden (Frankrijk, Duitsland en Nederland) zijn de criteria de volgende:

Een Nationaal Park is een bijzonder type van Landschapspark:

- een omgrensd en samenhangend gebied,
- met over de hele oppervlakte een uitgesproken en onderscheidende landschapskwaliteit,
- herkenbaar, toegankelijk en beleefbaar voor het grote publiek en
- waarvan het Regionaal Landschap waartoe het behoort, een geïntegreerde uitvoering van beleid en beheer door alle partners stimuleert, faciliteert en coördineert,
- een Nationaal Park omvat een aaneengesloten gebied van minimum 5000 ha aan groene bestemming natuur-, reservaat-, park-, buffer- of bosgebied. Die 5000 ha kan al dan niet lands- of gewestgrensoverschrijdend zijn.

Verder gelden nog twee bijkomende criteria:

- de intrinsieke natuurwaarden van een Nationaal Park zijn van uitzonderlijk en internationaal belang,
- de inrichting en het beheer van een Nationaal Park gebeuren prioritair in functie van het behoud van biodiversiteit. Uiteraard is er recreatief medegebruik en zijn er nog allerlei nevenfuncties te definiëren, maar de toetssteen van de acties blijft het vrijwaren van de biodiversiteit.

1. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de planning en het realiseren van de Vlaamse parken en de landschapsparken?

2. Hoe zullen de criteria bepaald worden waaraan een Vlaams park en een landschapspark moeten voldoen,
3. Zijn deze criteria al bepaald? Zo ja, welke zijn dat dan?
4. Aan welke kandidaat-Vlaamse parken wordt gedacht?
5. Wie zal worden betrokken bij de keuze van de Vlaamse parken?
6. Graag ook een overzicht van de alle potentiële landschapsparken? Wie zal worden betrokken bij de keuze van de landschapsparken?
7. Welk budget zal ingezet worden voor de inrichting van de nationale parken?
8. Welk budget wordt voor de inrichting van de landschapsparken uitgetrokken?
9. Wie zal de uitwerking van de visie op de nationale parken en de landschapsparken coördineren?

ANTWOORD

op vraag nr. 752 van 18 juni 2020

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Het Agentschap voor Natuur en Bos is gelast met de opmaak van het beleidskader voor de Nationale Parken. Dit beleidskader omvat de concrete uitwerking van de criteria, een procedure, de organisatie, financiering en timing. Volgens de planning zal ANB de ontwerpcriteria dit najaar afwerken en een oproep voorbereiden. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) werd gelast het beleidskader voor de landschapsparken uit te werken. Aan de VLM is de opdracht gegeven om een traject te starten voor de oprichting van landschapsparken. Hiertoe werd een nieuw programma opgestart binnen de programmawerking van het Open Ruimte Platform. Het is de bedoeling om met dit programmateam een breed gedragen visie te ontwikkelen voor de landschapsparken en een oproep voor kandidaat lokale gebiedscoalities voor dit najaar voor te bereiden. De gebiedserkenningen zullen vanaf 2022 van start kunnen gaan.
2. Een Nationaal Park en een Landschapspark zijn gelijkwaardige erkenningen. De criteria voor elke erkenning zullen op elkaar afgestemd worden zodat het verschil tussen beide erkenningen duidelijk blijkt uit de criteria. Voor de Nationale Parken is in eerste instantie een analyse gebeurd van de best practices in onze buurlanden. Ondanks de verschillende context kunnen we toch een aantal belangrijke lessen trekken uit de ons omliggende landen. Op basis van deze analyse zijn ontwerpcriteria opgesteld die worden overlegd met de betrokken Vlaamse instanties en stakeholders. Bijkomend is een expertenadvies gevraagd aan het Nederlandse consortium Wing en Wageningen University en Research. Dit expertenadvies zal oa. ingaan op de categorisering van de Nationale Parken en de Landschapsparken. Het consortium heeft een gelijkaardig advies gegeven in Nederland bij de ontwikkeling van de Nationale parken 2.0. Het eindadvies wordt verwacht eind september 2020. Het programmateam Landschapsparken (samengesteld uit de diverse inhoudelijk betrokken entiteiten van de Vlaamse Overheid en VVP: ANB, VLM, OMG, TVL, SPORT, OE, MOW, L&V, INBO, ILVO) maakt een voorstel van criteria voor landschapsparken op. Er is daarvoor ook afstemming met externe experts (regionale landschappen, academici,...) en het middenveld en er wordt voortgebouwd op studies en rapporten over gebiedserkenningen.
3. De criteria zijn momenteel in ontwikkeling, het expertenadvies wordt afgewacht alvorens de criteria te finaliseren.
4. De selectieprocedure van de Nationale Parken en de landschapsparken zal gebeuren via de formule van een open oproep om maximaal initiatief van onderuit te stimuleren. We gaan daarbij uit van objectieve selectiecriteria. Ik weet dat er al verscheidene mogelijke kandidaatgebieden circuleren. Ik wil niet vooruit lopen op het gepland selectieproces en kijk uit naar kwaliteitsvolle voorstellen.
5. Er wordt een multidisciplinaire onafhankelijke jury samengesteld waarin de nodige expertise wordt samengebracht. De jury zal de ontvangen kandidaturen beoordelen.
6. Zie vraag 2. voor betrokkenheid keuze. De keuze is voorwerp van de oproep en het daaropvolgende selectieproces en dus nog niet bepaald.

7. Om een structurele werking van de parken mogelijk te maken zal cofinanciering nodig zijn waar verscheidene partners in bijdragen. De beoogde verdeelsleutel en de concrete financiering vanuit het Vlaams niveau worden momenteel voorbereid.
8. Ook hier zal cofinanciering de sleutel zijn. Dit wordt parallel aan het financieringsmodel voor de nationale parken momenteel voorbereid.
9. De uitwerking van de landschapsparken wordt gecoördineerd door de VLM, de uitwerking van de Nationale Parken wordt gecoördineerd door ANB.